

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, 11. пов.
Кожно лист. над. 143.222.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 11-го год. передпол.
Реклама не змінюється.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в квітні 420 зл.
за ГРАНИЦЮ:
В Англію 1 дол., Франція,
Голландія, Бельгія 20 фр.,
Італія 750 лір, Німеччина 750
марк, Швейцарія 5 шв. фр.,
Чехословаччина 30 к. ч., Румунія 150 лей, Болгарія 750
лв., Австрія 750 ш. Збірає
капітал 1 дол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІТКА
20 сот.

Італія -- імперією?

Наполеонівські мрії. — Диктатура по суті і формі. — Імперіалістична ширя пропаганда.

Муссоліні мріє про стазу Наполеона. Коли не на полі битом до бодей в підготовленні до її епопеї, Наполеон поклав на свою голову корону імператора, коли столичні Європи колотили свого Бундесфала. Муссоліні має намір покористуватися короною як засобом зміцнення державної експансії: спершу титул імператора, пізніше завоювання світа.

Чи хоче він бути імператором сам, чи признає це становище для теперішнього Італійського короля?

Нехай цим журяться держави, яким уже сама ідея Італійського царства не до вподоби. Муссоліні має на увазі майбутній розквіт своєї держави по лінії переможного фашизму. Про це він заявляє при кожній нагоді і з такою самою ширістю заповняє про потребу перетворення Італії в імперію. Що це значить? — питають себе сусіди, головню Англія та Франція. По суті Італія є вже й так імперією, коли від ширі понатяга розуміти автократичну владу однієї особи. Муссоліні є необхідним володарем Італії. Йому бракує хіба імператорського титулу. Чи є він настільки себелюбим, що не може без нього жити? Європейська преса не хоче вважати його настільки нязаним, щоб поза його заявою про потребу імперії не скривалося нічого більше, як красномовна чванькуватість.

Американський журналіст з „Ю-чайтед Прес“ що, мав інтерв'ю на цю тему з Муссоліні, з'являє удагу, що тут маємо до діла зі зясованою тактикою імперіалізму. Французький „Тан“ доповнює цю думку, вказуючи на еміграційну потребу Італії; Італія не в силі вигорувати свого населення і шукає для нього відпливу у колоніях, які повинні бути її власними. Французькі монархісти, які гинуть за імператорським престижем, доказують, який могутній вплив на увагу народу має свідомість приналежності до імперії; а вже завданням імперії є вічно поширюватися.

Ген. секретар фашистської партії Фаріначі заявив уже 14-го грудня у Ліворні, що до кінця року (за дати жни) вся Італія буде фашистська. Все, що до цього потрібно вже зроблено: сконфіскували майтки „літвачів“ перед фашизмом, закупили або припинили всю опозиційну пресу. Чи фашистська преса не повторила сто-

панія, що Італія має право до Тонденту з Тобістом, до Італійських міст у Швайцарії та на французькій Рів'єрі і... до всього того, що тоєба перешли, щоб була імперією на арздох словаччій імперії?

Італія хоче піти слідами німецької імперії. Швайцарський уряд актрі-вожений пропагандою „Палатинського Т-ча“, яке навчав італійських дітей у Швайцарії, що вони належать до Італії. А Франція не дуже до вподоби, коли вона бачить атлас з містами Рів'єри від Мон-тони до Ніцци, які означені як приналежні до Італії. Потішає їх хіба те, що сама назва „імперія“ не творить ще з держави імперії. Коли імператором стане Італійський король, він не завжди матиме при собі Муссоліні. Колиж ним стане Муссоліні, можна сумніватися, чи йому владється забезпечити собі престол такими самими наслідниками. А проте його ширість каже пригадуватися сусіднім державам. Той сам Муссоліні, який недавно підписав льокарський договір говорив зовсім голосно, не закинувшись, про підбій територій, які можна здобути тільки зброєю. І проло-відус політичну евангелію зовсім суперечливу з льокарськими ідеалами.

Не диво, що Чемберлен на запит Муссоліні в Рапалі, чи Англія не потрібувала би помічі Італії в колоніальній політиці, відповів якоюсь з дипломатичною загальною фразою, закривши себе імовірно клубами диму з папіроси.

Радянська Україна.

Фізична культура на Україні.

На засіданні т. зв. Вищої Ради фізкультури при ВУЦВК-ті застановлялися над підсумками праці на протязі минулого року. З виголо-шеного звіту виходить, що в 1925 р. було 903 гуртки і 70 тисяч членів фізично-культурних установ, а з кінцем 1925 р. є 1.375 гуртків і 373 тисячі членів. Щодо свого соціального походження т між членами цих організацій є 46 відс. робітників, 23 відс. селян, 25 відс. урядовців і 6 відс. військових службовців. З них партійних 6 відс. і членів комсомолу 25 відс. В усіх організаціях є 61 відс. муштин і 39 відс. жінок. Науково-навчальний комітет розвивує значну роботу в

справі фізичного оздоровлення на наукових підставах. Замість старо-го індивідуального „одноробкого спортивності“ запанував принцип масової фізичної культури та масових, колективних досягнень. Велику роль в тій справі відіграє лікарська контрола. „Фізкультурники“ обслуговують лікарсько-атропометричні пункти, що їх телер є 40. Комітет підготував програму перших всеукраїнських змагань водного спорту, коротко-термінових курсів плавання та окружних змагань. Серйозну увагу звернув на стрілковий спорт, що останнім часом дуже розвивався. Нині є 14 окружних стрілкових комітетів, 82 гуртків і 10 стрільниць. Живо працювала і шахова секція, що вт-слала своїх представників на всео-бщого шахового змагання. При Вищій Раді фізкультури був будинок для продовження наукової перелірки систем і методів фізичного спорту та впливу родів спорту на організм. На протязі року будинок перебу-вався через лабораторію і кабінети 9530 літєй. Для популяризації фізично-культурного знання Вища Рада видає 6 листів „Бібліотеки фізкультури“. Журнал „Вестник фізической культуры“ розходитьсь в 103 тисячах примірників. В минуло-му році скріпили звязки і взамо-відносини українських установ з „Червоною Спортінтерною“. Поїз-ка української футбольної дружи-ни до Німеччини мала велике зна-чення для закріплення звязків між спортовими організаціями Радян-ського Союзу та Німеччини. Чер-воною Спортінтерною назвав україн-ські дружини за цю поїздку пра-пор і назву „Першої футбольної дружини ім. Червоного Спортінтеру“. На протязі останнього року помітно було обниження футболь-манії. Натомість поширилося „генд-бол“, „баскетбол“ і городки.

(„Вісти“).

Новий пам'ятник Леніна в Київі.

Президія міської ради Києва рішила відкрити в хуторі Грушки пам'ятник для Леніна з нагоди 20-ліття революції з 1905 р. та в па-мять революційних подій з тогож року, що мали місце в наважному хуторі.

(„Вісти“).

Електрифікація шахт у Донбасі.

Донецький вугільний трест при-ступає в цьому році до електрифі-кації декких шахт, а перш за все антрацитових районів. До цього примусили трест обставини, що ви-магають збільшення кількості вугілля. Трест закупив за кордо-ном уже потрібне знаряддя для про-ведення електрифікації. Для почат-кових робіт буде використана Ште-рська електростанція. Насамперед буде зелектрифікованих 17 шахт, при чому самі роботи коштують-муть 21 пів мільона карбованців. Потім прийде електрифікація даль-ших 14 шахт. Уся електрифікаційна праця Вугільного Тресту коштують-ме в цьому році 14.190.000 карбо-ванців.

(„Вісти“).

Жіночий з'їзд.

В Харкові відбувся в останніх днях грудня 1925 р. жіночий з'їзд харківської округи. В з'їзді брали участь робітниця та селянки. Всіх учасниць з'їзду було 375, а з них

більшість таких, що брали участь у з'їзді перший раз. Це свідчило бр про великий зріст активності серед жіноцтва.

(„Вісти“).

Сільські товариства взаємодопомоги.

Сільські товариства взаємодопо-моги вийшли в життя на селі з ініціативи уряду одночасно з вве-денням нової економічної політики (неп). Спершу мали вони за за-дання допомогати воякам (вояки-дам, родинна червоноармійська) знесенню господарства. Отже першій їх мета мала причинитися до вітатизації держави від наваж-них татарів. Однак скоро переко-налася рішучість, що цього завдання Сільські Товариства взаємодопо-моги витримують. На основі постанов 13 партійного з'їзду КП(б)У і 84 всеукраїнської партійної конферен-ції завдання тих товариств швидко-то змінилися. Вони мали охопити все незможне і серйозніше селен-ство та організувати для них вза-ємодопомогу. Сільські Товариства взаємодопомоги стали масовими організаціями селянства громад-ського характеру. З перетворення комітетів незможних селян у часто-станові селянські організації для бідноти і середняків стали вони цілком подібними у своїх завдан-нях до Сільських Товариств вза-ємодопомоги. Таким чином на селі стало дві установи, вправді не а однаковими традиціями, але з од-наковими завданнями. Одна й дру-га мають працювати над економіч-ним піднесенням бідняцького і се-редняцького господарства та збли-женням до себе обох цих сільських типів. Сільські Тов-а взаємодопо-моги підлягають Комісаріатові Со-ціального забезпечення. При цьому останньому є окрема т. зв. Цен-тральна Селянська Секція взаємо-допомоги. З ініціативи цієї секції по-чався в Харкові в останніх днях грудня Всеукраїнський з'їзд делега-тів названих товариств. З рефера-тів, виголошених на з'їзді видно, що товариства розвиваються сла-бо, а влада намагається їх за всяку ціну оживити. На з'їзді, як і всюди дунає клич „боротьби з гнітасем куркулем“.

(„Вісти“).

По широкому світі.

Муссоліні підготував перегово-ри з Ватиканом, щоб налагодити його взаємини з урядом. Пала ма-би стати власником папської пала-ти і ще иншої, де був би повним сувереном.

Президент Нитано зрікся офіці-ально свого становища, передавши владу в руки кабінету.

Англія приготувала збільшення флоту на Середзем'ї Мові.

Земинені Держави будуть найбільший у світі металевий ба-льон для торговельних цілей. На протязі двох годин можна його бу-де перетворити на воячий.

Консулан РСРР. у Львондоні при-значено радянського агента з Ка-наді Язиков.

РСРР. збільше участь у працях Ліги Націй, а саме: комісії, що рішати-ме справу приватних прав у плавбі на ріках

Red. czas. „Dziś“ Pr. 5/26. W imieniu Zarządu Powiatu Polakicki! Ślad okrogu-żony jak Trybunał prawowy we Lwowie, przed sądem Prokuratury Państwowej, że ten samokształceniowy „Dziś“ Nr. 2 (10.677) z dnia 2. stycznia 1926 r. pod tytułem: 1) „Oto bawowiska almonsterni“ a) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, b) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, c) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, d) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, e) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, f) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, g) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, h) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, i) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, j) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, k) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, l) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, m) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, n) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, o) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, p) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, q) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, r) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, s) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, t) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, u) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, v) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, w) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, x) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, y) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, z) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, aa) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ab) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ac) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ad) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ae) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, af) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ag) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ah) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ai) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, aj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ak) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, al) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, am) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, an) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ao) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ap) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, aq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ar) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, as) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, at) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, au) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, av) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, aw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ax) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ay) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, az) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ba) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bc) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bd) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, be) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bf) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bg) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bh) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bi) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bk) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bl) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bm) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bn) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bo) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bp) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, br) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bs) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bt) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bu) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bx) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, by) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, bz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ca) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cc) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cd) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ce) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cf) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cg) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ch) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ci) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ck) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cl) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cm) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cn) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, co) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cp) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cr) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cs) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ct) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cu) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cx) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cy) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, cz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, da) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, db) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dc) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dd) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, de) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, df) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dg) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dh) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, di) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dk) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dl) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dm) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dn) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, do) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dp) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dr) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ds) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dt) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, du) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dx) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dy) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, dz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ea) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, eb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ec) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ed) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ee) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ef) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, eg) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, eh) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ei) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ej) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ek) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, el) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, em) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, en) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, eo) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ep) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, eq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, er) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, es) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, et) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, eu) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ev) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ew) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ex) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ey) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ez) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fa) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fc) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fd) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fe) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ff) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fg) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fh) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fi) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fk) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fl) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fm) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fn) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fo) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fp) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fr) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fs) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ft) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fu) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fx) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fy) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, fz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ga) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gc) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gd) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ge) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gf) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gh) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gi) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gk) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gl) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gm) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gn) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, go) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gp) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gr) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gs) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gt) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gu) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gx) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gy) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, gz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ha) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hc) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hd) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, he) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hf) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hg) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hi) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hk) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hl) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hm) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hn) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ho) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hp) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hr) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hs) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ht) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hu) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hx) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hy) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, hz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ia) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ib) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ic) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, id) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ie) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, if) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ig) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ih) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ii) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ij) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ik) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, il) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, im) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, in) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, io) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ip) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, iq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ir) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, is) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, it) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, iu) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, iv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, iw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ix) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, iy) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, iz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ja) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jc) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jd) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, je) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jf) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jg) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jh) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ji) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jj) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jk) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jl) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jm) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jn) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jo) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jp) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jq) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jr) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, js) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jt) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ju) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jv) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jw) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jx) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jy) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, jz) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, ka) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, kb) między słowami: to bawowiska, a bawowiska, nie wyjdzie, kc) między słow

3-поукани: Виланиној Селаци Шког Шког Рудар 10

Иосифа. Крім цього був рід Він-
дшгрей, посольствений з роду
Аверсперга, Аппоні, Люблін, і
інші мекедубургські і інші
найвпливовіші не тільки австрій-
сько-мадлярські, але й власні ан-
попелісних родів. Під Людіка
Віндшгрей «з'явився» зваженим
послом у 1848 р. Його заслугою
було зваження мадлярського по-
мешанця. Віндшгрей ам'яначався
безастеречною вірністю для ав-
стро-увагої динистії. Людіка
Віндшгрей був перед розпадом Ав-
стро-Мадлярщини останнім міністром
апровадженні. На тому становищі ма-
вляв скандалну історію на споче-
нування значних грошовитих сум. В
1918 р. по перенороті почав він
показувати революції. Його буди-
нок звалив навіть «червоним
князем». Однак скоро вернув він до
родинних монархічних тонадій та
став знов найвпливовішим пооче-
лем австроувагоного Кабл. Він
спроводив був на свої кошти Ка-
рла на Мадлярщину та спробував
недалого монархічного пераво-
роту. На цілі реставрації міністр
втручався Віндшгрей величеські
суми.

Слідство виявило, що фальшо-
вані банкноти друкувалися в дер-
жавному картографічному інституті,
на чолі якого стояв б. прем'єр мі-
ністри граф Павло Текелі. На чолі
другої державної друкарні, де ро-
билися банкноти, стояв знов ген.
Ласкомі. Всіх робітників і дире-
кторів одної та другої друкарні
вештовано. Французькі знавці
ствердили, що банкноти були так
добре підроблені, що мусили їх ви-
конувати знавці в спеціальних
друкарнях. А таких друкарень на
Мадлярщині є заведени дві: держав-
на друкарня банкнотів і друкарня
картографічного інституту. При ре-
вільї, доконаний в обидвох друкар-
нях, майдемо готові плити для від-
битки трьох тисяч штук 1000-фран-
кових банкнотів. До обох друкар-
ень мали вступ тільки найвищі
урядники і штабові офіцери.

В цілому культурному світі на-
лежало апровадити обурення проти скан-
далних вчинків мадлярських «ідей-
них» магнатів, що намагалися на
горах фальшивих грошей будувати
на Мадлярщині монархію. Фальшиві
франки виплачували мадлярські мо-
нархісти і ексцесарей Зітї. Від-
треття цілої скандалної афери
матиме дуже сумні політичні на-
слідки для Мадлярщини. Деякі газе-
ти інформують, що якби своєчасно
не розкрито афери, то на Рівно
було би прийшло на Мадлярщині до
монархічного перавороту. Та
так там не було, то фальшування
банкнотів мадлярською аристокра-
тією кидало страшне світло на її
моральний розклад та деправацию.
Теперішній прем'єр гр. Бетлен
рішив провести основне слідство
та викрити справу всесторонню
без огляду на її політичні наслідки.
Щуже можливо, що не зважаючи на
свою рішучість Бетленові при-
йдеється вже в найближчому часі
уступити тому, бо політичне зна-
чення вишаних в історію одниць
є таке велике, що в їх компромі-
тацію мусить скомпромітуватися
і уряд.

3 польських справ.

Проф. Каннерер, американський
фінансовий знавець, заявляє в пресі,
що всі погляди передаваних часо-
писів від його імені є неправдивими,
бо про фінансові справи Польщі
він не висловлював їх нікому. Він
же вівдав в Варшаві.

Рановський, ам'ясатор С. Р. С. Р.
у Парижі, задержаний в переїзді
до Москви у Варшаві, щоб по-
ров'ювати в визначних польських
політиках.

На прогулянку до С. Р. С. Р.
вийшло 10 соймових послів: Бриль,
Перек та Сіва (хлоп, сою), Фіде-
речин та Висільський (незалеж. хлоп,
явтія), Єремич (Білорус), Анті Ва-

сильчук (поданий на «дикий»), Ре-
зумек (Німець), Гелліман («дикий»)
Діах (грона Окони), Мітла (грона
Таршискевича), сен. Гашинський (хлоп
прині). Подорож триватиме 10 днів.

М. в. йсьовних справ, ген. Же-
ліновський, мабув хутко покинути своє
станочисще. На його місце є вже
кандидат: ген. Осінський і пос.
Медліський.

Мін-ство —бу хоче зменшити
свій бюджет на цей рік на 500 млі.
дол. менше.

Міжарляментозна Рада Мі-
ністрів, що заступав Політичний
Комітет, об'являє для вирішення
внеску посла Морачського, щоб
визначити марш. Пісудського ше-
фом генер. штабу. Вшепольський
хлоп, що ставлять вороже до цієї
думки і мін. Ст. Грабський, що ви-
ступає як «парламентар» у цій справі
находяться у прихильній ситуації.

Наша творчість в кооперації.

З початком 1921 року були вже
всі передумови до повосинної праці
в кооперації. Провідники у Львові
бачили вже тоді дійсно дальших
можливостей на цьому полі; ор-
ганізаційна й реалізаційна централь
— Союз реалізацій — вже був розпочав
діяльність: вернули давні робітники
з фронтів, з неволі, з таборів. Ру-
їна довіру, яку застали, змушу-
вала в будуватися. Тоді позавис
також польський кооперативний
закон. Він давав можливість бо-
ротьби з функціонарями адміністра-
ції на місцях за право праці в коопе-
рації.

За нами дійсно 5 літ повосинної
кооперативної роботи. А що ство-
рено за той час?

Нараховуємо в кооперативах до
200 тисяч осіб, це є до 40.000 ро-
дин. А є в Польщі українських ро-
дин поверх півтора мільйона. Отже
не більше, як одна сорокова части-
на українських родин злучена в своїх
кооп. установах.

Під містком оглядом всі наші
кооперативи не виказують більше,
ніж 200.000 амер. доларів. А перед
війною сама наша кредитова коопе-
рація мала на макетові поверх
півтора мільйона амер. доларів.

Число кооператив тепер велике.
Всіх нараховуємо до 1.800. Сам
Реалізаційний Союз кореспондує з чис-
лом 1700. Вже належить до нього
1100. Отже майже в кожній третій
українській громаді під Поль-
щею є кооператива. Ми взяли ре-
корд в Польщі що до числа коопе-
ратив. Наприклад це польська й
закордонна статистика.

Напевно півтора мільйона ам. до-
ларів річно торгують вже наші коопе-
ративи. На голову випадає не
більше 21 центів. З того має загаль-
річно на чистому зиску бодай
5 пр., то є 75.000 ам. доларів. А при
кожній кооперативі платна болай
одна особа, — разом є біля 2000
осіб в українській кооперації, що є
незалежні від нікого другого, а
тільки від своїх. Між ними деякі з
университетською освітою, кілька-
десять з середньою, найбільше бід-
них селян-хліборобів, що працю-
ють як склепарі й молочарі. Плат-
ня їм всім є також нашим націо-
нальним зиском.

Відносно внутрішньої розбудови
кооперації довершено багато. Ство-
рено до 30 організацій другого
ступня, які є політичними гуртками
та інструкторами-учителями низової
кооперації. Є і Центросоюз — Союз
Союзів, який наладив співпрацю
з тими, що мають довготривалі до-
свід — з робітниками 40літньої «На-
родної Торговлі».

Кредитова кооперація повно пра-
цює на вершках, а внизу її будівля
ледве животіє. Вся вона викавус
дуже мізерні числа, які нема-що по-
рівнювати з доконаними часами.

Збут продуктів села ледве по-
мітний.

Доставка селом помічних погноїв,
хліборобських машин, будівельного
матеріалу майже німа.

Кооператив-молочарі ратують,
що вже переоборудовано річно 71 млі
мільйонів літрів молока на 300.000
літрових мисл. Стан близький
перезаконому.

Збут худоби. У нас є налад-
молоти його без де жакної дото-
моги. Вшепольський хлоп називав
вшепольським в жакній загально-
ним фінансом, останні часи на-
вшепольським вшепольським
у Львові, Ужгороді. Учасьє
дотри обличчя, а найбільше інтерес-
вані, в самі провешення позв ско-
вешення цієї організації. Дотри
наших приватних підприємств і багато
чужих підприємств відбавляють від
наших продуктів худобу, птицю,
яйця.

Для переоборудування й коопе-
ратив продуктів є акційна сімня
«Полотно» — вже в руках коопе-
ратив: фабрика мила «Мута» також
співпрацює з нами. Вже виявляється
бажання творити власні про-
дукційні підприємства. Та ще їх нема.
Нема ні машин, ні горелки, ні фаб-
рики дріжджів, ні перевірки ово-
чки на вина, повилла, мармалади, —
тощо.

Огі все!

Були труднощі та були й споді-
висті умиш. Ам'яністрація робила
труднощі. Ті труднощі описано на
франк. мові й представлено на сві-
товому кооперативному конгресі.
Всі делегати протестували проти та-
кої польської практики і цей про-
тест перава М'яжародний Коопе-
ративний Союз польському пра-
вительству. — Не було валюты, не-
ма стабілізованої валюты. Чи еко-
номічні організації можуть розви-
ватися, коли в державі так дико
наладині фінанси? — Та все бу-
ла повосинна свідомість тяжкого
нашого положення, а все наше
громадське життя, всі умови, в яких
живемо, кричали й кричуть: «Ви,
всіма опущені, лише в самопомочі
ваш ратунок!» І це додатний чин-
ник для розвитку кооперації. — Та
й більше, ніж перед війною, є всюди
рухливіші одишці. Віна й у-
чила. Всюди легше за склепаря, за
провідника, за такого, що може
нажитися кооперації. Отже учили-
ся кооперації і ті з университет-
ською освітою — і ті з середньою,
і ті з мінімальною. Училися далі.
Можливість учинити кооперації —
це найреальніший наш повосинний
добуток. Багато вже дещо уміє.
Мало учимо масу. Популяризації коопе-
ративної літератури майже нема.
Централі її не створили. Й не твор-
ять. Якже налечувати кооперації
всі? Ті з вищою освітою скориста-
ють з чужих літератур — німецької,
польської, російської, а маса ні. І
то лихо і чорес те незабезпечене
будує. Найгірше на українських
землях був. Росії. Там кооператив
майже нема, ні нема ніякої кооп.
свідомости.

Малі реальні добутки? Хто кине
камнем на робітників за те? Ті,
що працювали з нами — напевно
ні! Було так дуже багато трудно-
щів від чужих, головню, від своїх...
Є багато труднощів. І недого по
війні тої кооперативної праці. А
маса тяжка. Сказати по правлі, —
число кооператив у нас це не сві-
дство, що маса бажав будувати
самопомічні установи всім значням,
всю можливістю, уперто, завзято.
Ні, маса бажав мати якусь свою
економічну установу, бо може —
хто його зна, що може бути —
«кадне жаксь ласка, десь з гори від
багатих». Так всім хліборобська
маса будувала установи. А тісі упер-
тости, завзятости, щоб лишень
самопомічно йти введ. Нема у на-
шого загалу. Бож це не міський,
рухливий, упертий пролстаріят —
той наш загаль.

Отже учимось. Учимось самі,
учимо загаль і дальше бажавмо у-
читися. Може колись навчимось і
не всі будуть бачити на числах
злучених в кооперації господарств,
на місцях кооператива, на велич-
ав оборотів, на продукційних ус-
тановах, які створимо. Може й бу-
дуть Аоліє бачити... А. Гайда.

НОВИНКИ.

— Меморіальна. Сентиментально. Про-
світський погляд на йоміа статі. У. Н. Д. С.
і його завдання, за три місяці статі. За
однім р. 60 літ і статі статі. Будують
тривалі планетарії.

— Катстрофі. В Агарті М'яжародний
Товариш катастрофіст поїхав в 1924 р. В
Вашингтоні завітати на конгрес. З Англії
поїхав виступити, що вода йоміа шор-
вості і чорна вода міста Полондів та
Омелобон. З Італії йоміа темпери про-
вешення, а поїхав Монте Амито та
Місешке Аббат та Соп-Самарити, 100
літків має шорів, а в том осіб убаві.
Температура йоміа, вода ледве, рваного
попоскується. З Мадлярщини, що
леда у Рівно найбільше дуже високо, та-
кщо кротко-побитва напала, який має уже
1930 р. Олонжово через Лондон поїхав
дотри тайліава про ам'яністрацію в Пенді,
проміній Коросса, де для селян м'яжарод-
ний Аоліє бачити та ривіація. Сотка людей
вмочує від голни йоміа. Також у Сан-
Франциско підучив чашкині екскурсії.

— З евангелією трагедій. У Збосіа
під Львовом, Кувейт Йосиф М'яжародний,
що поїхав на сьат до свого товариша
Стэфана М'яжародний, знов і столярів ре-
волюції і по екскурсії дотри. Лу-
чавий улап тують на місці. Екскурсії
з хати йоміа і до нмій йоміа не найши.

— З кріпощі йоміа. У Страбінській
пансі, на місці, яке колись м'яжародний
підучив «хутком селоміа», підучив
себе знов одні молочарі. Істотні ма-
жародний молочарі, Іван Гуман, Провіа:
постійна ворожнеча його розвину, які від
тотих літ не житуть в собі. — Ам'яні-
стрували у Львові селоміа Коросса-м'яжародний.
І селя Кустова під Перемішлем, за те,
що 11 літ тому збила свого мужа та
молочаря. Таблет що ам'яніа Ловч, які
дм'яжародний, що це від м'яжародний, доміш-
м'яжародний. Коміссарів аривалось до зо-
чків, не жалуючи свого м'яжародний, що
їх муж був ліком. Убавіа та законна
чоловіка в 1914 р. вона пущала по селі
звисту, що м'яжародний до Росії.

— Шангунський містарт. У Вшеполь-
ській політичній партії аривалась афери
Павловського, який був радничим
коміссарів і главою ролю у «кооперативі».
Він вступив до політичної партії й дійшов
до офіційно-партійної. Й польський політичний
партійний м'яжародний протикомуністичну дія-
льність. Шліфов до таких вчинків, що на-
лежав до найбільшої сторожі правдівости
держави і сьат у театрі у шій сьаті м'яжародний.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Наиц. Лютер іще не творить
уряду.

Канцлер Лютер був 9. І. на ви-
даний у президента. През. Гинден-
бург іще не поручив йому утво-
рення уряду. В політичних колах
кажуть, що це не значить іще на-
чеб Лютер не має одержати цієї
місії. Гинденбург зажде ще кілька
днів, бо тепер деякі фракції ухва-
лять рішення, які пояснять їх
станувисше відносно великої коа-
ліції.

Балканський пайт безпеки

«Пейлі Мейл» повідомляє, що
Греція прийняла пропозицію Ю-
гославії в справі закладення пакту
безпеки на Балкані. Коли теперіш-
ні грецько-югославянські перего-
вори будуть успішні, жилику неба-
ром окрему конференцію для уло-
ження пакту безпеки на Балкані.

Французькі соціалісти проти участі в уряді.

Народний конгрес французьких
соціалістів, що почався 10. І., 1769
голосав заявився проти участі со-
ціалістів в уряді, а 1306 за участю.

3 життя товариств і установ.

Загальні Збори «Союзу Українок».

Для кожного. Хто мігавити м'яжародний
громадський життя й його організацій-
ним проєктом, річно загальні збори
«Союзу Українок» є інтересною картиною
жестотів і істинної діяльності м'яжародний
жінкості. Також і останні Заг. Збори
успіху Кавказі жінкості централь, які відбули-
ся 6. грудня м. р. у Львові, були пере-
гланом м'яжародний української жінкості
в останній рік. Можешо сьомо сказати, що
— не виключно на всі перероди зовніш-
нього (внутрішнього халятуру — нікий
дотри), з яких Головиний Вахін «Союзу
Українок» поїхав перед Загальні Збори,
сид на чолі м'яжародний.

Збори відкрива голова Тов. м. Олена
Шеварович і в президію збила записо-
чавла й сенатору Леліаковичу, реда-
ктору «Жінкоі Дом» м. Касимирів, і в
торку «Жінкоі Дом» м. Касимирів, і в
будівельності, що в проєкті м'яжародний
Будівельності м. Мадлярщини. Сид на

Комедіянти.

Покінчений в дні 3. н. м. XX-тий конгрес П. П. С., апробуючи вступлення пепесівців до правительственої коаліції, себ-то явно, безповоротно й рішучо перейшовши на „той бік добра і зла“, про людське око виніс між иншим резолюції про напругу в справі політики у відношенні до „кресів“. А саме в загальній резолюції в справі внутрішньої політики стрічаємо між иншим домагання щодо введення в життя конституції з 17. березня 1921 у всіх її постановках, а особливо в тих, що торкаються прав національних меншостей — та щодо виборення територіальної автономії для меншостей, що заселяють суцільні простори.

В „спеціальній“ ухвалі, що торкається „кресів“, маємо теж декляраційну резолюцію, яку годиться подати в цілості:

„Стоючи на ґрунті права кожного народу до незалежності й підтримуючи над тим оглядом в повному обсязі ухвали попереднього конгресу ППС, — Конгрес іще раз підкреслює становище партії, яка вважає успішну розв'язку kwestii гомольно тьє, сідких земель з сабодолубиному дусі (в дечна волієсіюмі) справою першорядної ваги для держави, демократії і соціалізму.

Конгрес доручає УППС. (тобто ППС), щоби для розвитку якнайефективнішу боротьбу за автономію просторів Річчеспольної, заселених суцільними масами Білорусинів і Українців, та стала на обороні часто порушуваних прав національних меншостей, в обороні перед надужитими поліції й адміністраційних властей. Всі установи демократичного людського самоврядування повинні бути введені негайно. В незалежній соціалістичній над соціалістичним проектом територіальної автономії для земель з пепеселяючим українським населенням — наші повсті повинні використати всі конституційні засоби з метою перенести проект.

Конгрес протестує проти постійного утискування населення окраїн в області шкільництва, головно Білоруського й українського населення; домагається негайного створення Українського Університету у Львові. Конгрес вважає утворювання шкільної системи шкільною й протиконституційною, бо кожний народ має право до розвитку власної культури, до власної школи.

Конгрес доручає керуючим органам партії, щоби старались адекватно якнайбільшій зважці із соціалістами національних меншостей з метою чести спільну боротьбу з реакцією і шовінізмом — юзьським і національним меншостей.

Читаючи ці загальні й „спеціальні“ постанови декларативно необхідного характеру в національній справі, робиться сумно й ніяково. Чиж пепесівські ухвали в принциповій kwestії, в питанні про незалежність кожної нації, не нагадують гомінкого „вплоть до атділення“ російських комуністів? І чи польські соціалісти таксамо не підтримують наших змагань до незалежності, починаючи від збройного виступу А. Гавзнера на чолі „Бемаків“ в 1918 р. до нинішнього дня, як російські комуністи піддержували наше „відділення“ від Росії? Однак заки прийде колись, очевидно в далекій будучині, до реалізації незалежності українського народу, пепесівці виставляють постулат автономії для „національних меншостей“, що заселяють суцільні простори. Що розуміти під „суцільними просторами“, довідаємося з їх проекту територіальної автономії для земель заселених українським народом. Отже західні повіти Сх. Галичини з Лемківщиною, Холмщина й Підляшся — на основі того проекту — не належать до українських „суцільних просторів“. Однак навіть цей автономічний постулат пепесівців є наглядним комедіанством. Конгрес доручає управі партії да лї чести боротьбу за автономію просторів, заселених суцільними масами Українців і Білорусинів. Отже здавалось би, — і таке враження має ця постанова викликати за кордоном, — що пепесівці ведуть завзятую боротьбу за ту автономію, тимчасом це звичайна комедія, бо крім внесення нешкідливого зако-

нопроекту, який спочиває в конституційній чи иншій комісії союму, й пальцем не рухено для здійснення цього пепесівського постулату. Так ППС, розпоряджає розмірно великою пресою, політичними й професійними організаціями, при кожній нагоді пускає в рух свою агітаційну машину, виводить маси на вулиці, керує страйками, робить натиск на уряд. Словом — ППС розпоряджає великими впливами в уряді й поза ним. Але чи хоч раз перекіпів в якійнебудь справі що торкається „національних меншостей“ кинули на вагу свій вплив, чи хоч раз заапетлювали до мас, чи вважали серйозно поставити якунебудь справу на денний порядок? Ні ніколи!

В теорії, для замалення очей, для викликання відповідного враження за кордоном, — вони стоять „на ґрунті права кожного народу до незалежності“, але в практиці! вони стоять на ґрунті безправства, поневірки, гноблення польських народів. Бо чиж пепесівці не голосували за „права“ української й білоруської мови в уряді, суді і т. д.? Чи вони на практиці не піддержують політику реакційної ендеші на „кресах“, чи їх головами не ухвалено в користь ділитів і колюністів „земельної реформи“, чи вкінці вони не піддержують військового осадництва на „кресах“?

Конгрес виступає проти надужиті поліції, адміністрації й „утраквізації“ українського й білоруського шкільництва і — очевидно — протестує проти „упосліджування населення окраїн“ і т. д. Як легко, делікатно, просто шовково те все

сказано. „Надужиття“ поліції й адміністрації. Так в цілому світі, навіть в найкультурніших державах маємо до діла з „надужиттями“ поліції й адміністрації. Але тут йде не про „надужиття“, тільки про подібну вироблену систему гноблення, визиску, експлуатації й екстермінації, про закорінений режим, якого діяльними співучасниками є панове, що низипють себе польськими соціалістами.

І тому їх комедіанство є тим більше огидне, осоружне й негідне. Елеки ж своїми „організаціями народними“ кажуть ясно: хочемо нас всіх довести до жабрачої торби, хочемо васокутати кромішньою тямюю. Хочемо а нас висмокати всі жижи, витиснути всі життєві соки — і тоді або нас страви́мо, або динчи́мо духово й фізично. Ту саму програму в практиці ісповідають пепесівці, але в теорії вони — як блазні — вибирають на себе давнічкі всяких свободоблюбних фраз, гравіють нікчемну комедію на те, щоби нею закрити діяльність чорної сотні. Але скінчиться конгресова чи яканебудь инша вистава ширкового характеру, і вони вертають до тієї самої ролі, що й їх союзники зліди стая Ст. Грабського.

НА КАРНАВАЛ
найбільший вибір нізочних
матеріалів поручає
по дуже знижених цінах
ФІРМА
АНТІН УВЕРА
Львів, вул. Галицька 10.

Довкола „національних меншостей“.

Ю. Чічерін в сяго і в будучь. — Московський уряд не цікавиться справою Українців і Білорусинів під Польщею. — Наказувати ханів біля слівом українського університету. — „Характеристична відповідь“ пос. П. Васильчука.

Представник парижського „Матен-а“ і копенгазького „Політкен“ мав нагоду розмовляти з радянським комісарем закордонних справ Ю. Чічеріном на тему польсько-білоруського зближення. Те зближення — на думку Ю. Чічеріна — є konieczністю. Тоді здивований розмовець вказав п. комісареві на славянські меншости в Польщі:

„Так, але чи справді славянські національні меншости в Польщі, меншости, які мабуть тиснуть до Росії, не є все посліжною точкою тертя між обома державами?“

На те Чічерін:

„Маю надію, що польський уряд своєю ліберальною політикою дозволить нам просто відійти від тих справ, не цікавитися ними. Зрештою, вже тепер московський уряд не цікавиться справами тих меншостей; ту справу полагати́ть будуче покоління, а будуче покоління хіба не є стороною, що закрючує договори...“

А вжеж, хто заклучив рижський трактат і перерізав живе тіло українського й білоруського народу, не буде цікавитися справами „національних меншостей“ в Польщі і може зовсім „спокійно“ передати їх грядучим поколінням.

— Справа „українського високого шкільництва“, зайнята Ст. Грабським і Ром. Стодцьким, як Марко по пеклу товчється по польській пресі перед... заходами в справі здобуття Польщею закордонної позички. АВ. (Агенція виходна) подас, що

24. н. м. мають відбутися польсько-українські переговори в справі організації українського університету. Переговори мають вестися на основі екадрату комісії, зложеної з представників (7) українського громадства під проведом проф. Р. Смаль-Стоцького, яка має означити організацію і осідок університету. Народи комісії виступили на 6. н. м., відложено іза уніятських світ.

Ясніше про це сповіщає орган Ст. Грабського „Слово Польське“:

„У міністра Ст. Грабського заявився делегат руських професорів і просять, щоб знайди, які мови рознача-

тися 4. н. м., відложити з огляду на припдаючі тепер уніятські свята. Мін. Грабський прийняв до того бажання і розпочав нараду позначено на день 24. січня.“

Розуміється, все це — тільки „багато галасу знехет“. Ніяка делегація „руських“ професорів не являлася у мін. Грабського. Ясно, що й не можуть відбутися ніякі наради з професорами, доки нема означеного в законній дорозі осідку і розміру українського університету. Українські професори є дисциплінованими членами свого громадянства і ясно, що вони не підуть на вудочку п. Грабського. Розуміється, така нарада може відбутися тільки з відпоручниками Української Парл. Репрезентації з метою означити розмір і осідок університету для внесення до союму відповідного законопроекту, після чого прийде черга на професорів.

— З нагоди Нового Року по новостію варшавський „Курєр Польський“ помістив широку анкету, заступлену державними й союмознимі головами, на тему теперішнього положення сучасної Польщі і вигляді на будуче. З українських послів взяв участь в тій анкеті дійсний керманч „Селянського Союзу“ пос. Павло Васильчук. На запит про відношення Українців до польської держави, відповів він:

„Відношення Українців до польської держави і окпаще (негнєне, жалею на терме), коли держава проявляє себе відношення до української меншости. Во прешію Українці не є ворогами незалежності Польщі.“

В деяких польських колах, особливо пепесівських, вважають відповідь посла П. Васильчука „дуже характеристичною“.

Панитаймові Рідни Шинка — це на родня фортеця, це панний захист у добі михайлівської!

„Національні діячі“ Мадярщини.

Фальшиві гроші на експлуатації... лавачі монетні. — Відкриття фальшивих грошей. — Участь мадярських представників у „патріотичному ділі“ — на „Вісник“ — Державні думки фальшивих банків. — Патріотичні наслідки афери.

Черговою, нечуваною дотепер сенсацією в цілому світі є справа фальшування фальшивих банківотів на Мадярщині. На чолі фальшивих грошей стоїть князь Людвік Вільшгрей і багато инших мадярських аристократів та політичних діячів. Велі вони твердити, що допускається фальшування тисячуфранкових „патріотичних монет“, та всі фальшиві банківоти обертали на „патріотичну роботу“, точніше на реставрацію монархії. Ця „патріотична робота“ мадярських магнатів тяглася доволу, а здемакування її слід завдячити виключно випадкові.

Історія відкриття скандалу представляється йльше-менше ось як. Перед кількома тижнями зголосився до одного з гагаських банків мадярський полковник Янколіч та побажав вимінити тисячуфранковий банківот. Директор банку пізнав, що банківот фальшивий. Янколіч арештували. Виявилось, що Янколіч мешкав у першорядному готелю голландської столиці разом з якимсь Маршоским. Янколіч мав документи дипломатичного кур'єра, а його вайди були опечатані печатами мадярського міністерства закордонних справ. Поліція все одно ті куфрі відпечатала і знайшла там 11 міліонів фальшивих тисячуфранківот. Про історію довідався Париж та зажадав видачі обидвох ринівників. Голландія відмовила та почала саму роботу докопання. Янколіч притиснений до мурови виявив багатий своїх спільників.

Франція, як найбільше пошкодвана, наслала своїх агентів до Будапешту для слідства. Мадярський уряд вразу не дуже йшов на руку французьким агентам. Означе віднапором Франції мусів податися та направити справу на належний шлях.

Вступне слідство виявило, що власними фальшивими банківотами був проф. Будапештського університету Мешарос, що вже давніше займався підроблюванням чеських корон і югословенських динарів. За те його арештували в Будапешті. Однак Мешароса в Будапешті не найшли. Далі арештувала поліція камердінера кн. Віндшгреца Каспара Ковача, потім князя скаретара д-ра Дезідерія Раба. По них арештовано й сажого князя Людвіка Віндшгреца. Цей останній дізнавшись про знізання Янколіча зложеної ним в Газі, не скривав нічого, але признався, що брав участь у фальшуванні банківотів і назвав багато визначних мадярських політичних діячів, що були змішані в цю справу. Між ними є міністер гонедія гем. Чкі, директор державної поліції д-р Енері Надощі, б. прем'єр Теласкі, барон Зигмунд Пероні, міністер освіти граф Куно Клебельберг і провідний мадярський фаністив Юлій Гомбеш і кілька інших правих послів.

Самі назви осіб доказують, що в тому патріотичному ділі приймали участь не якінебудь шантажисти, але сама родоваща шляхта, самі найзавзятіші монархисти та непримирні легітимісти. Ініціатором і найбільшим махером цілого підприємства був князь Віндшгрей.

Сам князь Віндшгрей уродився 1882 р. в Кракові, де його батько був командантом корпусу. Першу війну був він дідичним членом мадярської палати панів, був начальником одної секції в міністерстві закордонних справ, був шамбеліном і тайним радником цесаря. Родина Віндшгрейів поєднана з домом Габсбургів. Один з них був жонатий з анучкою цесаря Франца